

ben akkor ébresztetnek, ha ez utóbbinak végei egy condensator fegyverzetével vannak kapcsolatban. E célból a telephont a tekercs és condensator közt ig-tatta be a vezetékbe, s megfigyelte a hatást, melyet az indító tekercsbeli áram megnyitása gyakorolt.

Ha az indító tekercs végei nem voltak egybekötte a condensatorral, akkor tompa durranást lehetett hallani a telephonban; ha ellenben a huzal végei a

condensatorral összeköttetésben állot-tak, ezen durranást egy rövidebb, ma-gasabb hang kíséri, melynek rezgései számát zeneértő fül meg tudná talán határozni; bizonyosságul annak, hogy csakugyan léteznek ily rezgések, minők-ről az utóbbi esetben szó volt.

E kísérletekhez igen vékony és igen mély hangolatú lemezzel bíró telephon volt használva.

(„Nature“ dec. 1877.) P. I.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Fegyzőkönyvi kivonatok a társulat üléseiről.

VIII. V Á L A S Z T M Á N Y I Ü L É S.

1878, január 12-ikén.

Elnök: THAN KÁROLY.

Titkár előterjeszti a különböző bizott-ságok jelentéseit:

A Szinnyi bibliographiája ügyében kiküldött állandó bizottság a benyújtó-t munkát megvizsgálta s nyomtatásra aján-lotta. A nyomdai ajánlatok közül az Athe-naeum ajánlatát fogadta el, mint a mely a legjutányosabb volt. Ennél fogva az Athe-naeum meg is bízott a mű nyomtatásával s az tényleg sajtó alá is került.

A könyvkiadó vállalati bizottság, 1877-ik évben a II. ciklus lejárván, új ciklus meg-indítását hozza javaslatba. A kiadandó munkákat illetőleg még nem jött végleges megállapodásra, a mennyiben előbb egy aján-latba hozott nagyobb munka illusztrációjá-nak költségeiről akart tudomást szerezni. Ennek megérkezése után azonnal összeül a bizottság s a kiadandó műveket megállapítván, jelentést teend a választmánynak. A választ-mány e bizottságok jelentéseit tudomásul veszi s a könyvkiadó vállalat újabb cyklu-sának megindítását helyesléssel fogadja.

Titkár előterjeszti a munkák megírá-sával megbizottaknak jelentéseit munkáik állásáról.

1. M o c s á r y S á n d o r munkája be-adásának határidejét 1878 december 31-dikéig meghosszabbítani kéri. A választ-mány azt hiszi, hogy e meghosszabbítás a munka értékének előnyére fog válni, azért ebbe szívesen beleegyeznek.

2. P l ó s z P á l és C s a n á d y G u s z t á v munkájok előhaladásáról tesznek je-lentést; teljes befejezésére azonban még egy félévi határidőt kérnek. Plósz P. azonfelül

jelenti, hogy egyes, az elemzésre fontos és jellegző borsfajokat minden igyekezete da-czára sem tudott megszerezni, azért kéri a választmánnyt, hogy a Term. tud. Társulat elnökének aláírásával ajánló levelet legyen szíves neki kiállítani, melyben az a cél legyen kitüntetve, a melyre ő a borokat kéri. A választmány e jelentést tudomásul veszi, a határidőt félévvel (1878 jul. 31) meg-hosszabbítja s az ajánló levél kiállításával a titkárságot és az elnököt bizza meg.

3. P u n g u r G y u l a jelenti, hogy Magyarország tücsökfajainak monographiá-jával teljesen elkészült s csakis sajtó alá kell az egészet rendeznie; e célból a ha-táridőt 1878 február 20-ikáig meghosszab-bítani kéri. A munka beadásának határideje a kért időig meghosszabbíttatik.

4. H e r m a n O t t ó jelenti, hogy „Magyarország pókfaunája“ című munká-jának második része: „A rendszer“ teljesen elkészült és ki is van nyomva; hátra van még a tisztán descriptiv rész. Együttal ajánlja a választmánynak, hogy az eredeti tervezettől eltérőleg a második részt válasz-sza el a descriptiv résztől s adja ki külön, annál is inkább, mert a descriptiv részben elszámálendő fajoknak két nyelven való leírását, minthogy azok már idegen nyelven le vannak írva, költség- és munkakimelésből is szükségtelennek tartja; két nyelven csak az új fajok iratának le. Így a munka nem két, hanem három kötetben jelennek meg. A választmány az előadott indokokat méltányolva, czélszerűnek tartja, hogy „A rend-szer“ mint önálló kötet jelenjen meg, a

tisztán descriptiv rész pedig — eltekintve az új fajoktól — csak magyar nyelven, s mint harmadik kötet jelenjen meg.

Titkár előterjeszti, hogy a vegytani pályázatra beérkezett munka a választmány által kijelölt bírálóknak kiadatott s azok be is nyújtották bírálatukat. Felolvasva a bírálatokat, kitűnik, hogy a bírálók a művet a jutalomra egyhangúlag méltónak ítélik. A választmány a bírálók véleményét magáévá teszi, s a jutalom kiadását saját részéről is ajánlja.

Az országos érdekű kutatások sorrendjében 1878-ik évre physikai és meteorologiai művek megírása következik. Erre nyílt pályázat hirdetendő. A nyílt pályázat a közgyűlésen ki fog hirdettetni.

Titkár előterjeszti **S e m s e y A n d o r** úrnak a választmányhoz intézett levelét, melyben 1200 forintot bocsát a társulat rendelkezésére pályadíjjul a következő kérdés megoldására: „Vizsgáltsék meg pontosabban hazánknak eddig kevésbé, vagy nem ismert érczterülete geologiai és petrographiai tekintetben különös tekintettel a bányászati viszonyokra.” A választmány ez ajánlatot köszönettel fogadja, s a kérdést nyílt pályázat útján kitüzendőnek s a közgyűlés elé terjesztendőnek határozza.

A múlt választmányi ülés óta a könyvtárba következő ajándékok érkeztek: **Kriesch János**: A természetrajz vezérfonala I., II. és III. rész, negyedik kiadás; szerző ajándéka. — **Ladenburg**: Vorträge über die Entwicklungsgeschichte der Chemie in den letzten hundert Jahren; **Hauer**: Chemische Briefe, **Georgievics Pál** ajándéka; **Békeffy Károly**: A magyarországi kegyes tanítórend névtárát ajándékozta a könyvtárnak. Köszönettel vétetnek.

Titkár elszomorodással jelenti, hogy a múlt választmányi ülés óta hárman hűnytak el tagtársaink közül, névszerint: **Kolozsváry Endre Bonyhád**on. **Szűcsy János**, ref. lelk. **Majosházán**, **Szójka Sándor**, főerdész **Závodkán**. Szomorú tudomásul szolgál.

Kiléptek, részben pedig kitöröltettek a tagok sorából 73-an. Tudomásul vétetik.

Örökítő taggá lett **Thanhoffer Lajos**. Örvendetes tudomásul szolgál.

Az újonnan ajánlott tagok nevei felolvastattak, s mindannyian, számra 87-en, megválasztattak. Velük a tagok száma, a veszteségeket leszámítva 4867-re emelkedett.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszöni a lelépő választmánynak buzgó működését

IX. VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS.

1878 február 20.

Elnök: **THAN KÁROLY**.

Elnök üdvözlí az új választmányt, mely ez évben először tartja ülését.

Titkár felolvassa a választás jegyzőkönyvét és az új választmányi tagok nyilatkozatait, melylyel a tisztséget elfogadják. A választmány megalakúlnak tekintetik.

Titkár előterjeszti a földmívelési ministerium egy átiratát, melyben a társulat tudósíttatik, hogy a **Johnson**: „Hogy nő a vetés” — című munkából a múlt évben 125 példányt értékesítettek, melynek ára is utalványoztatik. Örvendetes tudomásul szolgál.

Titkár előterjeszti a forgó tőke bevételeire és kiadásaira vonatkozó előirányzatot 1878-ik évre. Az előirányzat elfogadtatik.

Titkár előadja, hogy a közgyűlés két indítványnak tárgyalását, illetőleg eldöntését bizta a választmánynra: egyik **Dapsy L.** indítványa az indítványoknak a közgyűlésen való tárgyalására vonatkozó módzatok megállapítása, másik pedig **Brix Iván** indítványa egy időhöz nem kötött, laza füzetekben megjelenendő folyóirat megindítása ügyében. A választmány az első indítvány érdemleges tárgyalására **Balogh K.**, **Dapsy L.** és **Szily K.** úrból álló bizottságot nevez ki, a má-

odikat pedig a szerkesztő bizottsághoz teszi át.

Hantken Miksa, ki Magyarország geologiajának megírásával van megbízva, jelenti, hogy munkáját a kijelölt határidőig, a múlt év végeig, másnemű hivatalos elfoglaltsága miatt nem fejezhette be, bár az adatok gyűjtésével és egyes rajzok elkészítésével előre is haladt. A választmány tudomásul veszi a jelentést s egyszersmint a titkárt felkéri, intézzen nevezett szerzőhöz kérdést, mikor gondolja a munkát befejezhetni és sajtó alá adhatni.

Dr. Róth Samu, reáliskolai tanár, arról tudósítja a választmányt, hogy **Szepesmegyében**, **Porács** közelében, egy barlangot fedeztek fel, melyben őssalatok csontjai s egyéb maradványok is található; ajánlkozik e barlang kikutatására és leírására, ha a társulat erkölcsi és 100—150 forintnyi anyagi támogatásban részesítené. A választmány egy megbízó-level kiállításával és 100 forint utalványozásával mind a két irányban támogatni óhajtja az ajánlkozót.

Avéd Jákó és **Cserni Béla** tanárok jelentik, hogy **Gy.-Fehérvárott** a hulló csillagok megfigyelését örömmel elvállalják s a

megfigyelések eredményeit annak idején Ó-Gyallára megküldik. Ezzel Erdélyben is lesz egy figyelő állomás. Örvendetes tudomásul szolgál.

Konkoly Miklós beküldi jelentését a hulló csillagok megfigyeléséről 1877-ben. Végén kiemeli, hogy az időjelzésben a távirtdi-hivatalok pontatlansága nagy akadály volt. A választmány ez ügyben a távirtdi igazgatósághoz erre nézve, kérelmet fog intézni.

Ferenczy Vilibald Liebig: „Chemische Briefe“ című munkáját ajánlja lefordításra a könyvkiadó vállalatban. A könyvkiadó-bizottsághoz tétetik át.

A könyvtárba következő ajándékok érkeztek: Fr. Kerntler: Erfahrungen aus der Praxis der Rothweinbereitung, szerző

ajándéka. A magyarországi növénycseregyelet szárított növényeinek lajstroma, Richter Lajos ajándéka. Köszönettel fogadtatnak.

Titkár elszomorodással jelenti, hogy a múlt választmányi ülés óta négyen hűnytak el tagtársaink közül, nevezetesen: László Alajos, tanár Vácson, Lipcsey Lajos, birtokos K.-Újszálláson, ifj. Pénzes Ferencz Kis-Höröcsökön és Torda Sándor, s. tanár Debreczenben. Szomorú tudomásul szolgál.

Kiléptek s részben mint öt éves adósok, kik hét levelet válasz nélkül hagytak, kitörültettek, 57-en. Tudomásul van.

Az új tagokul ajánlottak nevei felolvastattak és mindannyian, száma 79-en, megválasztattak. Velök a tagok száma, a veszteségeket leszámítva 4885-re emelkedett.

LEVÉLSZEKRÉNY.

(13.) AZ „APRÓ MADARAK HAGYMÁVAI.“ című czikk ötletéből több levelet és levelező lapot vettem, a melyekben azt kérdik tőlem, nem lehet-e e dologban hatóságilag intézkedni? Intézkedni rendeletek képében lehet; de a végrehajtás ellenőrzése lehetetlen, mert külön és roppant ellenőrzési apparátust igényelne. Avagy melyik közegre lehetne bízni minden képzelhető rejtett madárirtási mód föl kutatását egy terjedelmes határ egész területén? A míg a köznép nem világosodik föl, addig az apró madaraknak csak egy lehet az öre és védője: a tarsadalom fölvilágosodott része, mely többet lát és többet végezhet a legjobb hatóságnál — s nagyobb sikerrel is, mert szelíten alkalmazhatja azt az eszközt, melynek ily dolgokban legnagyobb a hatása: a tanítást, figyelmeztetést. Ugy vagyunk evvel, mint a nyilvános kertekkel, a melyeknek legjobb öre a látogató mivelte közönség maga, mert hát a legjobb ör sem lehet egyazon időben a kert minden pontján. Nos hát, Magyarország is egy nagy nyilvános kert, erdeje madara a hatóságon kívül „a mivelte közönség oltalmába ajánlatik“ s úgy a mint ezt kertekben, sétahelyeken táblákon olvassuk s gyakoroljuk, olvasuk értelmünk tábláján s gyakoroljuk mindnyáján mindenütt! Az egyik levél szerint

e télen 500-ként küldettek a tengeliczek Németországba. HERMAN OTTÓ.

(14.) Következő sorokat vettük: A Moser-féle képek számos érdekes képződmódja között bizonyára nem utolsó helyen áll azok előállításának olyféle módja, melyet itt leírni szándékozom.

Egy nyolcz év előtt készített, körülbelül 30 cm. hosszú és 20 cm. széles, Anreiter-féle színekkel festett fénykép több hónapig állott oly helyen, hol a délutáni nap közvetlen sugarai naponkint érhettek. A mint a keret üveglemezének homályossága által indítatva, a keret szétszedtem, az említett üveglemezen nagy meglepetésemre a fényképnek tisztán kivehető, fehér színben látszó negatív rajzát vettem észre. A fehér réteg csekély érintésre is könnyen levált az üvegről és mikroszkop alatt kristályos szövetűnek látszott.

A tünemény valószínű magyarázata ez: A képre eső napsugarak annak sötétebb helyei által nagyobb mennyiségben nyelvének el, mint a világosabbak által, a rajtok összehalmozódott sugártöbblet nagyobb mértékben fejtett ki vegyi hatást a lakkra, melylyel a fénykép be volt vonva. E vegyi hatás e lakknak a képről való elpárolgásában és a hidegebb üvegre való lerakódásában nyilvánult. FÉNYES DEZSŐ.

A KIR. MAGYAR

TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

RÉSZÉRE TETT ALAPITVÁNYOK.

(Pótlékul a közgyűlés jegyzőkönyvéhez, 102 füzet.)

	frt.	kr.
GRÓF ANDRÁSSY GYÖRGY †, 1846, készpénzben	105.—	
DR. BALOGH KÁLMÁN, Budapest, 1873, készpénzben	200.—	
BÉKÉSI GYULA, Debreczen 1873, készpénzben	60.—	
IDŐSB BENE FERENCZ †, Budapest 1858, készpénzben	210.—	
DR. BENE RUDOLF, Budapesten 1874, értékpapírban	100.—	
BENEDEK JÓZSEF † hagyatéka, 1857, (kamataival) készpénzben	79.22	
BLATHY EDE, München 1874, készpénzben	60.—	
BUGÁT PÁL, † alapítványa pályakérdésekre, saját nevére 1864	2000.—	
BUGÁT PÁL gyűjtése SCHUSTER JÁNOS nevére (pályakérdési alapítványa, 1840 ; kamataival együtt 1867 márcz. 7-ig)	2566.02	
BULLA THEOFIL, Zircz 1857, készpénzben	60.—	
DR. CSÁSZÁR KÁROLY, Budapesten 1875, készpénzben	100.—	
CSAUSZ MÁRTON †, Budapesten 1857, könyvekben	180.—	
CSENGERI ANTAL, Budapest 1873, értékpapírban	100.—	
CZAPKAY JÓZSEF, Budapest 1869, készpénzben	200.—	
CZINDERY LÁSZLÓ †, Budapest 1846, készpénzben	105.—	
DOMANICZKY ISTVÁN, Budapest 1873, értékpapírban	105.—	
EGRESY REZSŐ, Budapest 1872, értékpapírban	525.—	
BÁRÓ EÖTVÖS LORÁND, Budapest 1873, készpénzben	200.—	
TOLNAI GRÓF FESTETICS PÁL, Budapest 1875, készpénzben	200.—	
GSCHWINDT MIHÁLY, Budapest 1869, készpénzben	100.—	
GUBICZ ANDRÁSNÉ † hagyatéka 1874, értékpapírban	100.—	
DR. GYÖMÖREY VINCZE, Sümeghen 1875, értékpapírban	100.—	
GRÓF HADIK BÉLÁNÉ, Pálócson 1875, készpénzben	200.—	
HÁM JÁNOS †, Szathmár 1847, készpénzben	210.—	
HAMALIÁR KÁROLY, R.-Szombat 1873, készpénzben	69.—	
HAMMERSCHMIDT FERENCZ †, Nagybánya 1846, készpénzben	105.—	
HAYNALD LAJOS, Kalocsa 1864, értékpapírban	525.—	
HETÉNYI MIHÁLY, †, hagyatéka 1874, végrendeletileg	500.—	
HOHENAUER IGNÁCZ, Kassa 1877, készpénzben	100.—	
HÖGYES ENDRE, Kolozsvár 1877, készpénzben	60.—	
IPOLYI ARNOLD, Besztercebánya 1873, készpénzben	60.—	
JAGICZA LAJOS, Ravazd 1874, készpénzben	100.—	
JEDLIK ÁNYOS, Budapest 1873, készpénzben	100.—	
JEZSOVICS KÁROLY, Selmeczbánya 1874, készpénzben	60.—	
KÁLLAY BÉNI, Budapest 1873, készpénzben	100.—	
KARLOVSZKY ZSIGMOND †, 1873, értékpapírban	100.—	
KERESKEDŐ IFJAK EGYESÜLETE, Budapesten 1873, értékpapírban	100.—	
KOLLER FERENCZ, Páhok 1873, értékpapírban	60.—	
KONKOLY THEGE MIKLÓS, Ó-Gyalla 1874, készpénzben	105.—	
KOPÁCSY JÓZSEF †, Esztergom 1846, készpénzben	60.—	
KORIZMICS LÁSZLÓ, Budapest 1860, kötelezvényben	100.—	
GRÓF KORNISS EMIL, Budapesten 1875, értékpapírban	100.—	
KOSSUTH LAJOS, Collegno al Baraccone 1876, értékpapírban	105.—	
KOVÁCS ISTVÁN, (Nagy-Ajtai) †, Kolozsvár 1869, készpénzben	60.—	
KRIESCH JÁNOS, Budapesten 1875, készpénzben	100.—	
KUBINYI ÁGOSTON †, Budapest 1866, készpénzben	500.—	

	frt.	kr
KUSSINSZKY ARNOLD, Jászó 1872. készpénzben	60.—	
LECHNER LAJOS, Budapest 1873, készpénzben	100.—	
LEUTNER KÁROLY, Budapest 1873, értékpapirban	105.—	
BÁRÓ LOPRESTI ÁRPÁD, Sósdia 1870, készpénzben.	60.—	
MARGÓ TIVADAR, Budapest 1873, készpénzben	200.—	
MICSKEY IMRE, Budapest 1877, értékpapirban	100.—	
MICSKEY-SOÓS ANNA, Budapest 1877, értékpapirban	100.—	
MONTEDEGOI ALBERT FERENCZ, Eger 1869, kötelezvényben	100.—	
GRÓF NÁDASDY FERENCZ †. Kalocsa 1846, készpénzben	105.—	
NEY BÉLA, Budapest 1873, készpénzben	100.—	
ÓNODY BERTALAN, Tiszalök 1876, kötelezvényben	200.—	
DR. ORBAY ANTAL, Jászberény 1873, értékpapirban	60.—	
PALCZER ERNŐ, Nagy-Károly 1873, kötelezvényben	60.—	
PETHŐ GYULA, Budapest 1873, értékpapirban	100.—	
BÁRÓ PODMANICZKY FRIGYES, 1873, értékpapirban	100.—	
PULSZKY FERENCZ, Budapest 1876, készpénzben	100.—	
PIRKER LÁSZLÓ †, Eger 1846, készpénzben	315.—	
RÁBA MIKLÓS, Görgeteg 1874, készpénzben	60.—	
RICHTER ALAJOS †, Jászó 1846, készpénzben	210.—	
BÁRÓ RITTERSTEIN ÁGOSTON †, Selmeczb. 1846, készp.	105.—	
ROCHOS ISTVÁN † örökösei, 1858, készpénzben	105.—	
SÁSKA MIHÁLY, Budapest 1874, készpénzben	100.—	
DR. SCHVARCZ GYULA, Budapest 1864, kötelezvényben	300.—	
SEMSEY ANDOR, Budapest 1874, készpénzben	100.—	
SCITOVSZKY JÁNOS †, Esztergom 1864, készpénzben	500.—	
SIMON ELEK, Kolozsvár 1870, értékpapirban	105.—	
SIMONYI ANTAL alapítványa UJHÁZI LÁSZLÓ nevére 1869, kötelezvényb.	200.—	
BÁRÓ SINA SIMON, † Bécs 1866, készpénzben	525.—	
SOMOGYI RUDOLF, Budapest 1873, értékpapirban	100.—	
DR. STESZEL LAJOS, Tápió-Szele 1873, készpénzben	100.—	
SZABÓ JÓZSEF, Budapest 1877, értékpapirban	105.—	
SZANDTNER HENRIK, Pusztá-Tűzök 1873, készpénzben	60.—	
SZANISZLÓ FERENCZ †, Nagyvárad 1845, készpénzben	52.50	
SZENTANDRÁSSY LAJOS, Eperjes 1877, készpénzben	60.—	
SZIGLI GÁBOR, Budapest 1846, készpénzben	105.—	
SZILY KÁLMÁN, Budapest 1873, kötelezvényben	200.—	
SZÜTS ISTVÁN, Dergescen 1875, értékpapirban	60.—	
M. K. TENGERÉSZETI HATÓSÁG Fiumében, 1875	100.—	
THAN KÁROLY, Budapest 1874, értékpapirban	200.—	
THANHOFFER LAJOS Budapest 1877, készpénzben	100.—	
THURZÓ GÁBOR †, Milota 1873, kötelezvényben	60.—	
TOMORY ANASZTÁZ, Gomba 1858, készpénzben	105.—	
VÁSÁRHELYI IMRE, Szomor 1877, kötelezvényben	100.—	
VIRÁGH ELEK, 1877, készpénzben	60.—	
DR. WAGNER JÁNOS, Budapest 1873, értékpapirban	105.—	
WARTHA VINCZE, Budapest 1876, értékpapirban	100.—	
YBL MIKLÓS, Budapest 1873, készpénzben	100.—	
ZSIVORA GYÖRGY, Budapest 1874, készpénzben	100.—	
A K. M. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT saját alapítványai:		
a) az 1866-ban tartott „népszerű előadások“ jövedelméből	300.—	
b) a Schuster-Bugát alapítv. tőkésített kamataiból (1868—1873)	1417.75	
c) a könyvkiadó vállalat első ciklusának tiszta jövedelméből	2935.49	

METEOROLOGIAI ÉS FÖLDDELEJESSÉGI FÖLJEGYZÉSEK A M. K. KÖZPONTI INTÉZETEN, BUDAPESTEN, 1878 FEBRUÁR HÓBAN.

A.

Nap	Légnyomás milliméterben				Hőmérséklet C fokban				Párányomás milliméterben				Nedvesség százalékokban				Csapadék milliméterben
	7h	2h	9h	közép	7h	2h	9h	közép	7h	2h	9h	Közép	7h	2h	9h	közép	
	reggel	d. u.	este	közép	reggel	d. u.	este	közép	reggel	d. u.	este	Közép	reggel	d. u.	este	közép	
1	752.7	752.1	750.8	751.9	0.2	1.0	2.4	0.4	4.2	3.9	2.6	3.6	90	77	69	79	—
2	48.6	48.5	50.0	48.9	2.4	1.4	4.1	2.6	3.3	3.2	3.1	3.2	85	78	96	86	✱ 0.4
3	51.4	50.3	49.0	50.2	3.3	2.5	2.1	2.6	2.9	2.9	3.0	2.9	80	77	77	78	—
4	53.1	56.2	57.3	55.5	3.1	1.3	3.5	2.6	2.8	3.3	2.3	2.8	78	80	65	74	—
5	58.0	57.2	55.9	57.0	4.9	0.3	1.9	1.1	2.5	3.1	4.0	3.2	81	70	77	76	—
6	54.2	54.2	57.3	55.2	1.6	3.1	1.9	2.2	4.0	4.4	4.4	4.3	78	76	84	79	—
7	58.8	58.8	58.8	58.8	0.4	3.4	1.6	1.8	4.3	4.9	4.6	4.6	90	83	89	87	—
8	57.3	54.8	54.1	55.4	0.8	3.1	3.2	1.8	3.5	3.8	4.2	3.8	81	66	73	73	—
9	52.4	52.2	51.6	52.1	2.6	3.1	5.0	3.6	3.8	3.8	3.8	3.8	69	66	58	64	—
10	49.8	48.2	46.8	48.3	1.4	7.1	1.2	3.2	4.6	4.8	4.4	4.6	91	64	89	81	—
11	44.7	42.8	42.8	43.4	3.8	4.9	3.8	1.6	3.4	5.1	4.5	4.3	100	78	75	84	—
12	44.6	47.6	51.8	48.0	1.2	0.9	1.8	0.1	3.9	2.9	2.8	3.2	78	60	70	69	—
13	55.8	57.3	57.7	56.9	3.9	0.2	2.8	2.3	2.7	2.7	2.4	2.6	80	60	66	69	—
14	56.4	55.3	54.5	55.4	5.9	0.4	1.2	2.2	2.5	3.0	3.7	3.1	87	64	88	80	✱ 0.5
15	55.6	57.1	57.6	56.8	4.0	0.7	1.0	1.9	3.1	3.5	3.9	3.5	91	81	92	88	—
16	58.5	59.5	59.7	59.2	1.1	2.8	0.2	0.6	4.0	4.7	4.5	4.4	94	84	96	91	—
17	60.0	59.6	58.3	59.3	2.8	2.8	4.1	3.2	5.2	5.1	5.8	5.4	93	91	95	93	● 1.4
18	59.0	59.3	59.1	59.2	0.9	2.4	0.2	1.0	4.8	5.1	4.4	4.8	98	93	98	96	● 0.6
19	57.6	57.9	58.3	57.9	0.3	2.1	2.3	1.6	4.6	5.1	5.0	4.9	98	94	93	95	—
20	59.6	60.3	61.2	60.4	2.1	6.1	2.7	3.6	5.0	5.8	5.2	5.3	93	83	93	90	—
21	62.2	62.1	62.2	62.2	1.2	5.5	4.2	3.6	4.9	5.8	4.7	5.1	98	86	76	87	—
22	60.7	60.2	57.9	59.6	3.8	7.7	7.5	6.3	5.1	5.2	5.3	5.2	85	67	69	74	—
23	55.7	56.3	56.4	56.1	6.3	10.7	5.0	7.3	6.2	6.4	5.8	6.1	87	67	89	81	—
24	55.4	54.5	53.5	54.5	1.8	7.5	4.9	4.7	5.1	6.3	5.9	5.8	96	82	92	90	—
25	50.3	48.1	47.1	48.5	2.9	5.4	6.1	4.8	5.4	6.0	6.4	5.9	96	89	91	92	● 0.8
26	46.9	47.1	49.5	47.8	6.3	8.9	5.0	6.7	5.3	5.4	4.4	5.0	75	63	68	69	● 0.7
27	51.9	52.0	54.1	52.6	2.6	6.3	4.6	4.5	4.7	6.1	5.1	5.3	84	86	81	84	● 2.9
28	55.9	54.7	55.2	55.3	1.6	3.5	1.5	2.2	3.9	4.0	4.9	4.3	76	69	96	80	—
Közép	754.5	754.4	754.6	754.5	0.2	3.3	1.7	1.7	4.1	4.5	4.3	4.3	86.9	76.2	82.3	81.8	—

A hőmérséklet valódi közepe: + 1.6 C°. — A légnyomás maximuma: 762.2 mm. 21-ikén reggel 7 ór. és este 9 óraker. — A légnyomás minimuma: 742.7 millim. 11-ikén d. u. 2 óraker. — A hőmérséklet maximuma: + 10.7 C°. 23-ikán d. u. 2 óraker. — A hőmérséklet minimuma: — 5.9 C°. 14-ikén reggel 7 ór. — A nedvesség minimuma: 58%, 9-ikén este 9 óraker. — A napok száma, melyeken csapadék esett: 7. — A csapadékok összege 7 millim. — Elpárolgás: 28.2 millim.

Jelek magyarázata: köd ☁, eső ●, hó ✱, villámlás ⚡, égi háború [☁], jégeső ▲, dara ▽, ónos idő ☁. harmatvíz ☁ jellel jelöltetik. — ny = nyoma.

Magyarország időjárása 1878-ik évi január hónapban a zord tél jellegét viselte magán; tartós dermesztő hideg, néhány napon enyhébb hőmérsék által felváltva; majd folytonos borus, ködös idő; sűrű havazások; gyakori viharos légáramlások képezték fővonásait. A megelőző hónap utolsó harmadában beköszöntött hideg a hónap közepéig uralomban maradt; csak 8-ikán és 9-ikén emelkedett a hőmérő a fagyópont fölé. Leghidegebb volt a 11-iktől 15-ikig terjedő öt nap, melynek középhőmérséke átlagban 4.4 fokkal alacsonyabb volt a normálnál. A hónap első felében csak ritka és gyenge csapadékok fordultak elő. A 15-ik és 18-ik közti napok enyhe időt hoztak; 19-ikén és 20-ikán reggel ismét nagy hideg, mire a hőmérő rögtön felszökkent, úgy hogy 21-ik és 25-ik közti időszak a normálnál 2—3 fokkal mindenütt melegebb volt. A hónap hátralévő része alacsony légnyomás, heves légáramlások és naponkénti sűrű havazások mellett közel szabályszerű légmérséget mutatott. — A havi hőmérsék közepe

METEOROLOGIAI ÉS FÖLDDELEJESSÉGI FÖLJEGYZÉSEK A M. K. KÖZPONTI INTÉZETEN, BUDAPESTEN, 1878 FEBRUÁR HÓBAN.

B.

Nap	Szélirány és szél erő			Felhőzet				Ozon		Delejes elhajlás				Delejes intenzitás (N.)			
				7h	2h	9h	közép	éj-jel.	nap-pal	8h	10h	2h	9h	8h	10h	2h	9h
	reggel	d. u.	este	reggel	d. u.	este					reggel	d. e.	d. u.	este	reggel	d. e.	d. u.
1	W ⁴	W ⁴	NW ⁵	6	7	0	4.3	6	7	9°2.6	9°3.9	9°6.1	9°2.5	58.6	55.3	56.1	52.1
2	NW ⁴	NW ²	NW ²	9	10	8	9.0	7	5	3.1	4.3	4.1	3.3	57.5	56.3	57.1	57.1
3	NW ²	W ²	W ⁶	9	0	8	5.3	8	7	3.4	4.6	6.0	3.1	58.2	57.5	58.2	57.1
4	NW ⁵	NW ²	W ⁴	1	0	0	0.3	8	7	3.3	4.3	6.0	3.2	57.4	55.0	59.8	57.1
5	NW ⁵	NW ⁶	NW ⁵	3	7	7	5.7	7	7	1.2	3.1	9.0	3.0	58.0	56.9	57.2	56.4
6	NW ⁶	NW ⁶	NW ⁴	7	0	0	2.3	7	8	2.9	3.7	5.9	3.1	57.8	52.6	54.7	57.1
7	NW ²	N ¹	W ¹	0	0	3	1.0	7	4	2.9	4.4	6.0	2.1	59.2	56.9	55.8	53.1
8	W ¹	W ⁵	NW ⁶	3	2	3	2.7	8	6	2.9	4.1	4.4	2.7	56.0	55.0	58.3	56.1
9	NW ⁶	W ⁵	W ⁶	7	7	8	7.3	8	7	2.4	3.3	5.2	3.3	56.4	54.6	57.6	56.1
10	—	W ¹	—	9	0	7	5.3	4	5	2.9	3.8	4.9	1.5	57.1	54.0	57.2	54.1
11	S ¹	—	NW ³	9	5	9	7.7	0	6	2.9	4.2	5.5	3.2	57.1	56.4	57.5	55.1
12	NE ²	N ²	NW ⁴	7	7	3	5.7	7	7	2.9	4.2	7.5	2.6	58.0	55.1	57.2	56.1
13	NW ⁴	NW ⁴	N ²	0	0	0	0.0	7	7	3.3	4.8	4.9	3.2	57.8	57.1	58.3	53.1
14	N ¹	S ²	—	5	8	9	7.3	6	0	2.3	3.2	5.0	2.1	58.9	58.0	57.8	56.1
15	N ²	—	SW ¹	10	10	10	10.0	7	0	2.9	4.9	5.2	8°59.0	59.2	57.3	55.8	52.1
16	—	S ¹	E ¹	10	10	4	8.0	5	0	2.2	4.2	5.8	9°2.6	56.7	56.8	58.3	57.1
17	W ¹	S ¹	—	6	10	10	8.7	7	0	1.7	3.1	6.2	3.2	56.8	55.1	57.7	53.1
18	SW ¹	SW ²	SE ¹	10	10	10	10.0	5	0	1.3	2.3	8.1	2.1	57.6	53.9	55.8	57.1
19	—	—	N ¹	10	10	10	10.0	4	0	1.4	2.2	6.0	0.8	58.4	55.8	56.3	54.1
20	W ¹	—	—	10	10	9	9.7	5	0	1.1	1.7	5.0	2.7	57.0	55.3	56.9	57.1
21	—	N ¹	W ¹	10	9	10	9.7	0	0	2.4	3.1	4.9	2.9	59.3	57.9	58.1	57.1
22	W ³	W ¹	W ²	9	0	10	6.3	7	7	3.1	4.0	5.5	3.0	58.2	58.2	57.7	57.1
23	W ⁵	W ³	W ²	3	4	1	2.7	9	6	2.3	2.1	5.9	2.4	59.8	61.0	57.9	56.1
24	N ²	—	N ¹	9	10	9	9.3	0	0	2.1	2.7	7.0	3.0	58.5	56.7	59.2	57.1
25	NE ²	—	SW ¹	10	10	10	10.0	5	0	1.6	2.0	5.9	2.7	58.9	56.5	56.2	56.1
26	SW ⁴	W ³	W ⁴	9	10	3	7.3	5	6	2.2	2.7	5.5	8°54.5	58.3	57.4	58.9	57.1
27	W ³	W ⁸	W ²	10	10	10	10.0	6	6	4.3	3.5	5.0	9°2.8	58.8	56.5	57.5	57.1
28	SE ¹	E ²	E ¹	8	9	9	8.7	2	0	3.1	3.9	5.7	0.8	56.9	55.4	58.6	57.1
Közép	—	—	—	7.1	6.2	6.4	6.6	5.6	3.9	—	—	—	—	—	—	—	—

A szélirányok eloszlása : N. NE. E. SE. S. SW. W. NW. — Közép szél erősség : 2.2.

százalékokban : 13. 3. 4. 3. 6. 7. 37. 27.

A szélirányok jelölési módja ugyanaz, melyet Angolországban használnak, ú. m. *észak* = *N* (north), *dél* = *S* (south), *kelet* = *E* (east), *nyugat* = *W* (west).

voltak : Árvaváralja —5.3, Selmeczbánya —4.3, Ruzskabánya —3.6, Szeged —3.4, Debreczen —4.8, Budapest —3.2, Sopron —2.1, Pozsony —2.3, Zágráb —1.3, Fiume, +4.7 C. fok. Árvaváralja kivételével, mely 0.5 fok melegfölsőleget tüntetett fel, a hónap mindenütt kelleténél hidegebb volt, leginkább Szegeden és Debreczenben, h a melegfölsőleget 2.5 fokra emelkedett. Mindkét hőmérsékélszélősség túlmérendes értékén, minek folytán a havi ingázás is (Árvaváralja 21.4, Budapest 22.1, Fiume 13.7 fok) közel 4 fokkal kelleténél nagyobb volt; a maximum (+4—10 fok) túlnyomólag 22-ikén, a minimum (Árvaváralja —19.5, Ruzskabánya —17.3, Debreczen —17. Budapest —13.3, Sopron —12.9, Zágráb —12.7, Fiume —2.9 C. fok) többnyire 11-ik és 13-ik között jelentkezett. A légnymóság havi átlaga a rendszel eléj jól egyezett, jöllehet az ingadozás (Árvaváralja 27.2, Budapest 32.1, Fiume 33.9 mm.) 5—7 mm.-rel kelleténél nagyobb volt; maximuma 13-ikán, minimuma 25-ikén lépett fel. — A csapadék mennyiség majd mindenütt nagyobb volt a normálisnál; összesen esett: Árvaváralján 94, Selmeczen 11, Ruzskabányán 61, Szegeden 44, Debreczenben 63, Budapestben 76, Sopronban 59, Pozsonyban 86, Zágrábban 6, Fiumében 72 mm. A csapadék legnagyobb része hó alakjában hullott. A csapadékos napok száma többnyire 10—12 volt.

KURLÄNDER IGNÁC.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedély — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.